

De Community School voor 0-14/16 jaar; kinderen goed van start in Tilburg-West

Kinderen verdienen een goede start. Ook als je in de wijk Het Zand geboren ben en opgroeit. Gelijke kansen voor alle kinderen. Dat is echter niet vanzelfsprekend. We zien een groeiende kloof tussen wat we van jonge kinderen verwachten en wat de samenleving deze kinderen kan bieden. Ze missen de aansluiting en kunnen niet mee in het tempo dat wel van ze verwacht wordt. Daar willen we wat aan doen. We nemen het heft in handen en starten een pilot: de Community School. Te beginnen met een peuter-kleutergroep op jenaplanbasisschool Jeanne d' Arc. Later sluit basisschool Hubertus aan. We creëren een omgeving waarin onze kinderen de kans hebben zich optimaal te ontplooiën. Waarbij we willen starten bij waar het voor de kinderen begint: ontwikkelen en leren vanaf het eerste levensjaar. Een goed begin voorkómt dat de achterstand hen hun hele schoolcarrière achtervolgt. Daarna gaan we aan de slag met het vervolg, de overstap van PO naar VO en hoe dat beter in elkaar te vlechten. De crux daarbij is om de kinderen én hun ouders zo vroeg mogelijk bij de school te betrekken op een zo laagdrempelig mogelijke manier. Daar wil de Community School echt het verschil maken. We gaan het anders doen in West!

Zo'n idee komt niet uit de lucht vallen.

We zien in Het Zand al enige jaren een heel laag bereik voor de peuterspeelzalen, nog geen 50%. Ook de kinderen met een indicatie vanuit het consultatiebureau komen vaak niet eens naar de opvang. Een gemiste kans. Deze kinderen maken al een valse start in Groep 1. Op taal, ze hebben een veel lagere woordenschat dan hun leeftijdgenoten, maar ook op algemene ontwikkeling. Er zijn kinderen die niet weten hoe hun jas dicht moet of hoe ze hun veters moeten strikken. Een achterstand die ze erg moeilijk of zelfs helemaal niet meer inhalen.

Tegelijk gebeurt er ook in de omgeving van de school van alles. De wijk gaat er op z'n zachts gezegd niet op vooruit. Het culturele en creatieve aanbod is minimaal.

Het Zand is een kwetsbare wijk waarin een toenemend aantal gezinnen het lastig heeft. Armoede, werkloosheid, een laag opleidingsniveau en een groeiend aantal mensen die het bijvoorbeeld door een taalachterstand of met een andere moedertaal niet makkelijk hebben. Op een heel ander vlak - maar minstens zo belangrijk - zijn de ontwikkelingen en nieuwe accenten in de kinderopvang, harmonisatiewet en de groeiende aandacht voor gelijke kansen voor kinderen.

In deze veranderende omgeving is het belangrijk echt iets te dóen. Niet op eigen houtje als basisschool, maar gezamenlijk met kinderopvang, GGD, bibliotheek en ContourdeTwern en in nauwe samenwerking met de beleidsmedewerkers en wijkambtenaren van de gemeente Tilburg. Ze worden hier in toenemende mate in gesteund door ambitieuze bestuurders. In het gemeentelijk Bestuursakkoord staat het duidelijk: 'het maximaal krijgen van kansen voor een goede start is met het oog op een goede toekomst leidend'. De Community School sluit daar naadloos op aan.

Uitdagende vragen om mee te beginnen

Waar gaan we beginnen? Met andere woorden: hoe creëren we een omgeving waarin kinderen de kans hebben zich optimaal te ontplooiën? Hoe ziet die omgeving er uit? Het gaat bijna om het heruitvinden van de school en het herdefiniëren van de positie en rol van

de school in de wijk. Dat begint bij de ouders en dat vooral bij de vraag waarom ouders er niet voor kiezen om gebruik te maken van voorschools aanbod. Ligt het aan cultuurverschillen? Of kunnen ouders het niet betalen? We gaan er mee bezig. En een andere uitdaging: hoe kunnen we meerdere trends en ontwikkelingen in de wijk met elkaar verbinden? Natuurlijk heeft de Community School niet de pretentie om alle problemen in de wijk met dit project aan te pakken, maar wellicht kunnen er vanuit een breder perspectief op de wijk wel kansen gezien en opgepakt worden om combinaties te maken. Hoe geweldig zou het zijn als een werkloze ouder met een rol in de Community School een baan vindt in de kinderopvang of voorschools onderwijs. Een klassiek voorbeeld van een win-winsituatie. Dat scheelt meteen ook weer een uitkering.

Het experiment: welke stappen gaan we maken?

De pilot Community School start in januari 2019 op jenaplanbasisschool Jeanne d 'Arc, in eerste instantie voor een half jaar met een peuter/kleutergroep. We beginnen met een groep van 16 kinderen van drie en vier jaar oud. Het is een gratis voorziening, onder de voorwaarde dat ouders meedoen. De peuters worden voorbereid op de basisschool, de kleuters krijgen een verdieping van het bestaande aanbod op school. Het draait allemaal om het stimuleren van de taal- en sociale ontwikkeling van de kinderen. Om voor een goed en laagdrempelig aanbod te zorgen, werken de school, kinderopvang en partners in de wijk nauw samen. Tegelijk is de Community School een vind- en broedplaats voor ondersteuningsvragen van kinderen en ouders. Daarom zijn er korte lijntjes met organisaties als GGD, woningcorporaties en maatschappelijk werk. De ouders zelf doen mee. Ook voor hen is er aanbod van scholing, cursussen en activiteiten.

Wat willen we bereiken?

De pilot zou geen pilot zijn als we niet willen leren. Er zijn daarom heldere doelen gesteld die het project richting geven. In een mooie volzin gaat het hierom: 'We willen kinderen bereiken die nu niet worden bereikt, met een doelgericht aanbod op het gebied van taal- en sociale vaardigheden, waarbij ouders worden gestimuleerd om maximaal te participeren in het leren van vaardigheden om hun eigen kind te ondersteunen bij z'n ontwikkeling'. Om dat einddoel dichterbij te brengen, hebben we vier onderzoeksvragen op papier gezet die we aan het einde van de pilot beantwoord willen hebben:

1. Er is een heldere en inzichtelijke cijfermatige onderbouwing van het aantal peuters in de wijk en deelnemerspercentage aan 'Peuterwerk'. Daarmee beantwoorden we de vraag; Hoe groot is het percentage kinderen dat nu niet profiteert van 'een goede start'?
2. We kennen het leerrendement op het gebied van taalontwikkeling en sociale vaardigheden na het aanbod van een half jaar waarbij een doelgericht programma is aangeboden en ouders intensief hebben geparticipeerd.
3. We hebben inzicht in de redenen waarom ouders wel of geen gebruik maken van een voorschoolse voorziening.
4. We hebben inzicht in wat werkt om ouders mee te geven aan begeleidingstips en wat ouders als ondersteunend ervaren bij het leren begeleiden van hun kinderen op specifieke vaardigheden.

De antwoorden op al deze vragen zullen meehelpen om de pilot op de Jeanne d 'Arc te laten doorontwikkelen tot een vast onderdeel van het voorschoolse aanbod in de wijk; op de Jeanne d 'Arc én op de basisschool Hubertus.

Kinderen in West verdienen een goede start. Wat zou het mooi zijn als de kinderen van nu over twintig jaar tevreden volwassenen zijn die blij zijn dat ze in Tilburg-West mochten opgroeien. Die droom gaan we waarmaken!

[De Community School in het kort - Jenaplanbasisschool Jeanne d'Arc \(bsjeannedarc.nl\)](https://www.bsjeannedarc.nl)